

часа около 11 през нощта, се почука на вратата на стаята ми. Отворих вратата – и останал простоя смаян и вкаменен от това, що видях пред очите си, което не исках да повярвам. Лора, прегазила сняг до колене, измръзнала, с наведена глава и усърнал поглед, стоеше насреща ми [...] И тази нощ Лора ме победи [подч. мое – К. З.].“¹⁷

Кръстьо Куюмджиев счита писмата на Лора за изключително важни като психологически документ: „Нейните писма, сами по себе си произведения на изкуството, ни я разкриват като едно необикновено същество, издадено извън всякакви мерки, извън реалните съотношения на нещата“¹⁸. Наистина те са в един по-широк и многозначен културноисторически хоризонт, в чиято перспектива сработват съпоставителни епистоларни сюжети и така очертават уникалния модел на Лорината „епистолария“: Иван Вазов с Евгения Марс, Пенчо Славейков с Мара Белчева, Боян Пенев с Дора Габе и с Маруся Каспрович, Яворов с Дора Габе, Дора Габе с Йордан Стубел, Яна Язова с Александър Балабанов... Справедливо е, че Ганка Найденова-Стоилова и Стефан Памуков поставят Лорините писма като литературна ценност в европейски контекст.

Няма как да не забележим обаче, че несравнимо самоаналитичните (високохудожествени психологически откровения) писма на Лора до нейния „Яво“ на места прозвучават с непреклонната твърдост на военни ултиматуми. Примерите са много. По-традиционните (да ги наречем конвенционални) нейни „оръжия“ са обвиненията в нередовност и краткост на писмата. Което е вярно, ако ги сравним с кореспонденцията му с Мина: така например пет дни след запознанството им Мина заминава за Елена, откъдето на 31 март 1906 му изпраща картичка с изглед от града. Яворов ѝ благодари в един и същи ден с две цветни илюстрирани картички и ѝ отправя пожелание да „украси албума му“ с още един изглед от родния ѝ град. По една разпространена мода на времето Яворов е колекционирал картички, но в случая става дума за едно невинно, под благовидния претекст на „албумното алиби“, постановяване на епистоларния роман, четирилетен и с мъчителен завършек... Началото му е несдържана¹⁹ честота на посланията.

¹⁷ Арнаудов, М. Из живота на П. К. Яворов. с. 47.

¹⁸ Куюмджиев, Кр. Трагедията на Яворов като културно-историческа стойност. В: Яворов. Раздвоеният и единният. Нови изследвания. С., 1980, с. 92.

¹⁹ Разбира се, от днешна гледна точка, когато сме безлични поданици на интернет, когато писането е хвърковато лесно и лишено от изпитанията на времето, ни се виждат чудновати краевековните общения в писма, които са били освен всичко друго и „доказателствата“, „документите“ на истинската Любов. И когато са се пишели дневно повече писма, отколкото са се изпращали... Тази епистоларна „болест“